

ชื่อเรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21
ผู้วิจัย	นิรมล เตณ์ชติกรกุล
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ ดร.ประภัสสร สุภาสอน
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 เปรียบเทียบภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 348 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 90 คน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 56 คน และครูผู้สอน จำนวน 202 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนและแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) ชนิด Independent Samples สถิติทดสอบเอฟ (F-test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการจำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. ภาวะผู้นำครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01
4. ภาวะผู้นำครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกันส่วนประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำครู (X_t) กับประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ(Y_t) โดยรวม พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้แก่
  - 6.1 แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครู ด้านวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ ที่เหมาะสมกับความเป็นครูสรุปแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้ 1) ประเมินตนเองเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม 2) เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญในความคิดเห็นหรือผลงาน และให้เกียรติแก่ผู้อื่นและ 3) ปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำของผู้อื่นให้มีความผูกพันและมุ่งมั่นต่อเป้าหมาย ในการทำงานร่วมกัน
  - 6.2 แนวทางในการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ด้านการ พัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น สรุปแนวทางการพัฒนาได้ดังนี้ 1) วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจัดทำไว้ 2) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้น 3) ศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน และ 4) จัดทำสาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นของสถานศึกษา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำครู, ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

TITLE	The Relationship between Teacher Leadership and the Effectiveness of Academic Affairs Administration under the Office of the Secondary Education Service Area 21
AUTHOR	Niramol Thenachchathirakul
ADVISORS	Assoc. Prof. Dr.Sikarn Pienthunyakorn Dr.Prapat Supasorn
DEGREE	M.Ed. (Educational Administration)
INSTITUTION	SakonNakhonRajabhat University
YEAR	2018

ABSTRACT

This research aimed to examine the level of teacher leadership and the effectiveness of academic affairs administration in schools under the Office of Secondary Education Service Area 21; to compare teacher leadership and the effectiveness of school academic affairs administration based on the opinions of school administrators and teachers classified by position, school sizes, and work experience; to identify the relationship between teacher leadership and the effectiveness of school academic affairs administration; and to establish the guidelines for developing teacher leadership and the effectiveness of school academic affairs administration.

The study sample consisted of a total of 348 participants including 90 school administrators, 56 teachers in charge of academic affairs, and 202 teachers in schools under the Office of Secondary Education Service Area 21 in the 2016 academic year. The instrument for data collection was a set of questionnaires exploring teacher leadership and the effectiveness of school academic affairs administration, and interview forms concerning the guidelines for leadership development. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, t – test (Independent Samples), F – test (One – Way ANOVA), and Pearson Product–Moment Correlation Coefficient

The findings were as follows:

1. Teacher Leadership and the effectiveness of academic affairs administration as a whole and each aspect were at a high level.
2. Teacher Leadership and the effectiveness of academic affairs administration classified by position as a whole were not different.
3. Teacher leadership classified by school sizes as a whole was not different. On the other hand, the effectiveness of academic affairs administration as a whole was statistically significant at the 0.01 level.
4. Teacher leadership classified by work experience as a whole was not different. On the other hand, the effectiveness of academic affairs administration as a whole was statistically significant at the 0.05 level.
5. The respondents' opinions revealed that teacher leadership (X_t) as a whole were not correlated with the academic affairs effectiveness (Y_t).
6. The guidelines for developing teacher leadership and the effectiveness of academic affairs administration in schools under the Office of the Secondary Education Service Area 21 revealed that:
  - 6.1 The guidelines for teacher leadership development in terms Of an appropriate level of maturity for teachers involved: 1) Self-assessment on teachers' expressive behaviors to learners and others, and self and community responsibility; 2) Adding value for others' opinions or contributions and to respect others; and 3) Shifting the mindset and actions of others to encourage commitment and willingness to achieve the goals of working together.
  - 6.2 The guidelines for developing the effectiveness of academic affairs administration in terms of views expressed concerning local curriculum development and operations involved: 1) Analyzing the local learning framework developed by the Office of Educational Service Area; 2) Analyzing the school curriculum to determine the focus; 3) Studying and analyzing information of school and communities; and 4) Creating a local school curriculum.

Keywords: Teacher Leadership, Effectiveness of Academic Affairs Administration